

Előfizetési árak:

Egész évre . . . 100 Lel
Félévre . . . 50
Negyedévre . . . 25
Egyes szám ára 2 L.
Megjelenik minden szombaton.
Kéziratokat nem adunk vissza.
Telefonszám: 35.

DÉVA ÉS VIDÉKE

Szerkesztőség:

Regina Maria-u. 12., hová a
lapszemléi részét illető min-
den közlemény intézendő.

Kiadóhivatal:

Déva, Regina Maria-u. 12.,
hová az előfizetések és hír-
detések küldendők.

Szerkesztő:

KOVÁCS KÁROLY

Felelős szerkesztő:

SZÉKELY LAJOS.

POLITIKAI ÉS TÁRSADALMI HETILAP.

Az állam szégyene.

M. hó 29-én általános nagy részvét mellett temették el Wildt József kir. táblai bírót, a dévai kir. törvényszék nagytekintélyű tanácselnökét. A temetés külső körülményeiről más rovatban számolunk be, itt egy a közérdekből sokkal fontosabb tényről akarunk beszélni s annak szomorú következményeire felhívni az intézőkörök figyelmét. A tény az, hogy egy emberöltő időn keresztül tisztességgel végzett közhivatali működés után, amely hosszú idő alatt folytonos nélkülözésben nevelte fel gyermekeit, az állam még annyit se ad, hogy hozzátartozói ne éhezzenek...

Háboru előtt minden művelt országban a tisztviselők, bár soha fényes sorban nem voltak, türelemmel, kitartással és panasz nélkül végezték nehéz, felelősségterhes hivatalukat. Ott volt a megnyugtató tudat: ha már nem bírom a munkát, nem halok éhen; ha behunyom szememet, tisztességesen eltemetnek és családomnak megvan a betevő falatja. Minden országban törvényeket hoztak az állami tisztviselők nyugdíjáról, temetkezési illetékeiről és az özvegyek és árvák ellátásáról, sőt a nem állami alkalmazottak

érdekeit iparkodtak törvényhozásilag biztosítani; kényszerítették a vállalatokat, részvénytársaságokat tisztviselőik, munkásaik ellátásáról gondoskodni.

Egyedül a mi győztes államunk zárkózik el e kérdésnek még csak minimális módon is elfogadható rendezésétől; rabulistikus módon kitér a mai viszonyoknak megfelelő nyugdíj és özvegyi ellátás folyósításától. Alapul veszi a háboru előtti nyugdíjtörvényt és annak betűszerinti alkalmazásával lehetetlenné teszi a megélhetést.

Igy történhetik meg azután az az elkecsesítő, lelket megalázó, képtelen helyzet, hogy a volt főnök, esetleg kir. tanácsos, egyik jobbszivű alkalmazottjának jóindulatából mint napidíjas kénytelen öreg napjait tengetni, vagy egy gimnáziumi igazgató egyik volt tanítványának szivességéből mint utazó, kinlódni. Akárhány irodában legyen dolgod, vidám, derűs fiatal leányok közt egyszerre csak látsz egy ránkosképű, elsavanyodott arcú öreg urat, aki legpontosabban tartja ki a hivatalos órákat, végtelenül hálás azért a kegyelemkenyért, amelyet egy magánember adott neki, de lelkéből gyűlöli azt az államot, mely 35—40 éven át vért, velőt, tudást kiszípolyozott belőle s e munka után csak

hulladéksontokat juttat tányérába s nem legalább barna ehető kenyeret.

Hát ez a legnagyobb szégyen, ami egy művelt államban lehetséges; más modern országban még a munkanélkülieket is támogatják: itt a rendes alkalmazott is elpusztulhat, más országban a nyugdíjas vén napjaira idegen országokban utazik egy kis megérdemelt pihenésre, nálunk be kell állania irnoknak, utazónak, másolónak.

Érthetetlen, hogy Románia, aki mintaképpül tekinti Franciaországot, aki annak iskolapolitikáját, hadseregét, központosító közigazgatását követni akarja, aki tábornokainak kastélyokat és uradalmakat ajándékozik: a nyugdíj kérdésben nem követi; a franciák tudják, hogy tisztviselők ellátásának és nyugdíjának kérdése állami érdek „raison d'état”. Azt mondják nálunk nincs nyugdíjtörvény, de hogy nincs, akár a bukovinai, akár az erdélyi megfelelő, csak valorizálják a mai viszonyokhoz, ha egy korona helyett csak 5 leit — tehát a valódi érték 10-edrészét adnák — meg volna a kérdés oldva. Azt mondják, nincs nyugdíjalap, de az nem is kell, mert a nyugdíj époly budgetszerű tétel, mint a tisztviselők fizetése.

Mi a következmény? az, hogy a tisztviselői kar elkecsesedik, lezüllik, az, hogy

Boldog, borongós őszi vers.

Irta: Kovács Károly.

Itt a Csönd már. Börtönőr jár, nagy lakatja fogvatartja madár hangját; létharangját guzsbakötve elveszejti s összetörve ledobja az alvilágba, messze tőlünk, el előlünk... ó, mily fájó ez a kép...

Mintha minden fogva volna, mintha minden meghajolna, bénán állna, halált várna, mintha reszketeg, szép szája könnyörögne vagy hörögne s messze törve elalélna röpke hörgőbe... elfáradtan, megfáradtan hajladoz az Ur előtt...

Él az élet, de már tudja: vége, vége, s pardon nincsen, kéz kilincsen, s a sok kincsen halálhozó átok lincsel, jön az Ur a sok bilincsel, komoly szájjal, jajjal intsen, hogy az életnek ugy sincsen célja, vágya, állandója, napvilága, bátorsága, gyáva-sága, csak az van, mit Ő akar...

Hogy egy órájás kéz kímélte utunkat és nekünk érte, ha megérte, ha nem érte, fellázadni nem szabad.

Csak mondani: áldva-áldlak, hogy még látlak, hogy még vágylak, hogy a föld itt nekem vágy-lak, napsugár csak s játszva-játszva öntözöm az oltár-fámat, hogy a füstje: lég-ezüstje fel az ürbe Hozzád érjen, simogasson, megbecézzen és köszöntsön jóval, széppel, hogy az orcád mosolygása az én földi arcomon tükröződjön, mint a vízben a kék égnek örök képe, vagy a holdnak sárgasága, fünek, fának el-elhajló, visszatérő árnyékképe, hogy a lényed örök fénye bennem leljen lakóhelyre s itt maradjon, fogvatartson örökkéig Tégedet

Mért lehelsz hát most halált rám, mért hullatod le a lombot, mért sárgítod el a dombot és az erdőt, ott, a messzít miért rontod csupasz fákkal, öreg ággal, elsatnyult, vén testet mért vetsz fel az éghez s miért kérde: hány évod volt s hány lehet?

Miért tartod, Uram, számon, hogy a réten,

bércen, fákon hegyen-völgyön, minden léten hány-szor csókolt napsugárod vágyó száját, fénylő szemet... s miért kérde: még hány évre szomjazol?

E kérdésed olyan fájó, olyan vágó, hisz, ki életet nyert Tőled, azt a szomjuság úgy gyötéri, gyötéri, őrlí, s fut Tőled, érzi, sejti, egyszer tőle számonkéri nagy hatalmad: mivé lett az élete?

Mit kezded adott s gyenge hajladozó penge-lelke néha bizony elfeledte, hogy a létnek fénye, telje önkezdébe adatott.

Ezért sirva-sírt és Téged sajnált, kicsinyelt s lenézett s esti szellőbe elrejtve füttyörészte, dudorászta, hogy az a Te nagy hatalmad Donkisotte nagy szélmalma s gyenge szája átokra nyílt Ellened...

Ó, hisz ugy fáj, hogy az ősz jön s fájva minden elköszöntön messze megy és megváltozva, a halál torkába dobva eltűn, meghal, semmi lesz.

Lassabban ver tán a szív is, hisz nem bizik, nem már benned, s énekelne, ó, de nem mer, fáradt, bus lesz most az ember, hiszen mindjárt jön november és december és az Élet, jaj, megdermed... Hogy is áldna Tégedet?!

Adj csak egyszer napsugárt még, madárdalból csetepátét, ami átég lombon, dombon és hegy-ormon s elégetlen, beteg lelken siró álmod csendben átfon reményhittel, hitreménnyel, minden széppel, boldogan...

Dicsérni fog akkor Téged s áldva-áld, ha látja, lényed keze itt járt s letarolta az erdőket... s mégis ottan, ott a holtban nő majd ki az életed...

*

Ó, mily busan és borusan zeng a nóta, hány év óta, hány ősz óta, hogy az élet már megdermedt, könnyel telt meg, hogy az élet csupán ősz csak és hatalmad mindig ől, csap s napsugarat eddig, talán, sohse adtál énnekem.

Most hogy eljött és hogy Ő jött, egy kis boldogságot töltött öszéletem bus kelyhébe s nem is látta, hogy e tété napsugárt csalt fel az égre, hogy a hitek visszatértek és zenéltek csengve-bongva, elborongva, elmerengve, messze zengve, visszatérve mindig Hozzá, mindig Érte, mindig Érte boldogan.

Hogy e szívben annyi hittel él az élet, hogy az ősz sem tudja összetörni, ő sem, hiszen olyan nagy s erősen tart mint földben mélyrenyúló fagyökér.

S amily mélyen él a hit benn, olyan nagy vagyok én itt fenn, bus, merengő, elborongó földi dongó, kinek vágya, sok-sok álma összetörve, elborultan, némán, holtan, leomoltan új életre vágy, talán...

S melyek attól a sugártól, amit szemed rájuk ráfon, feltámadnak, élve-élnek és zenélnek bus zenével, égi-földi szerelemmel csilingelve énekelnek, imádkoznak és dicsérnek: Hozzádig s az égig érnek dicsérendő Tégedet.

Aki szintén földi lény vagy, földi lény vagy, földi lány vagy, kiből láng csap, égi láng csap és e lángja perzsel, éget, minden rosszat elemészteve égre tör föl s ahol minden zárva volt, most megnyílik a rémes börtön s az egekig száll a dal.

Hogy az Isten lelke fejt meg minden bajt és gyötredelmet, hogy a kettőnk lelke egybe az Istennek nagy-nagy lelke, hogy a kettőnk léte egybe csak az Élet nagy kegyelme, hogy a kettőnk kacagása az életnek ragyogása s nincsen semmi szenvedés.

Ami összetörne minket s az Ur ellen emelnék fel átkozódó kezeinket, hiszen minden rossz és méreg messze megy el, messze most...

*

Ó, én álmódzó lélek, nagyratörve élek, s még e rémes őszben is remélek új életet, új tavaszt...

Pedig hátha, hátha, hátha: mikor újból hull a levél, a csipős szél, hátha, hátha kicsalja majd könnyemet!?

miután nem látja biztosítva vén napjait, meg nem engedett forrásokhoz fordul és iparkodik vagyont gyűjteni. Az, hogy nem az igazság fogja irányítani működését, hanem a vagyonszerzés. Az, hogy az érintetlen, megvesztegethetetlen hivatalnokifajkipusztul s jön helyette egy mindenre kapható nemzedék, mely előtt csak a pénz az ur.

Ez pedig nem lehet célja egy államnak. Út az utolsó óra, siessenek az intézők, míg nem késő.

Belső pártkérdés vagy az erdélyi magyarság ügye?

Hozzászólás Grandpierre Emil, ügyvezető alelnök cikkéhez.

Grandpierre Emil, az Országos Magyar Párt ügyvezető alelnöke a Brassói Lapok október 27-iki számában „Pártfegyelem és nyilvánosság” címen írt vezércikkben védi a Magyar Párt elnökkérdésében elfoglalt álláspontját. Mi a magunk véleményét erről a kérdéssel már lapunk múlt heti számában leszögeztük s így fenti cikkekre egyáltalán nem is reflektálnánk, ha a jelzett cikk nem akarna a sajtónak utmutatást és egyben dorgatóriumot adni.

Utmutatást, amely a legtöbb esetben dorgatórium is, mindenki szívesen kell, hogy lásson, ha erre szüksége van. Az erdélyi magyar sajtónak azonban s így nekünk is, erre egyáltalán nincs szükségünk.

Grandpierre szemünkre hányja, hogy megsértettük a pártfegyelmet akkor, amikor egy tisztán belső pártkérdést időelőtt a nyilvánosság elé dobtunk.

E mondatban tehát pártfegyelemről és belső kérdéssel van szó. Nézzük csak közelebbről.

Igaza van Grandpierrenek, amikor a felelősséget azokra hártja, akik a pártfegyelem korlátait áttörték. Igaza van, mert mi is azt tartjuk, hogy csak annak van joga meglévő törvényeket és szabályokat áttörni és lebontani, akiben van annyi erkölcsi erő, hogy helyettük alkalmasabbat, alkalmasabb helyen építsen.

Ez az eset azonban a jelenlegi kérdésben nem áll, mert a Magyar Párt elnöki kérdése nem tisztán belső pártkérdés. Akkor, amikor az erdélyi magyarság szinte mondhatni minden sajtókezdeményezéstől menten munkát akart követelni a Magyar Párttól s akkor, amikor a Magyar Párt személyi kérdése az egész magyar kisebbséggel összeforrt, amikor a magyar kisebbség új fordulatot kívánt a vezetésben, nem lehet ezt a kérdést belső kérdésnek tekinteni. S ha ezzel a véleménnyel eo ipso áttörtük a pártfegyelmet, azért mindnyájan vállaljuk is a felelősséget, mert a magunk dolgával nemcsak törődhetünk, hanem törőd-nünk is kell.

Hogy pedig a pártfegyelem vasdeszkázatán rés ütődött s jogilag nem állja meg sehogysém a helyét, az még nem a legnagyobb baj. Kisebbségi sorsunk még több ilyen helyzetet fog hozni s mozgékonyaságunk és életrevalóságunk éppen csak akkor fog kitűnni, ha a

formákat minduntalan változtatni tudjuk az örök lényeg szentbentartása mellett.

Grandpierre szerint ferde helyzetbe kerül a dolog további firtatásával Bernády is s az intézőbizottság is. Ez se állja meg a helyét, mert aki önzetlenül dolgozik a magyarság érdekében, az nem lehet olyan hiu, hogy véleményének esetleges el nem fogadása esetében felhagyjon a munkálkodással. A magyarság ügyéért való munka nem miniszteri tárca, itt nem lehet kabinetkérdést csinálni. Aki ilyen hiu, az menjen miniszternek.

S miért került volna az intézőbizottság korlátozó helyzetbe az ugynevezett sajtóhadjárat miatt? Talán személyi okokból? Így kell, hogy legyen, mert más oka nem lehet. S ennek pedig nem szabad lennie. Ez is kabinetkérdés-szerű állásfoglalás és teli van hiúsággal.

Melyek azok a tárgyi okok, (ha nem a fenti hiúság az ok), amelyek az intézőbizottságot a direktóriumterv megszavazására készítették? Mi egyet se tudunk s az intézőbizottság eleget téve a párt szabályzatának, nem hozta nyilvánosságra. Mi, melleleg, nem is hiszünk benne.

Végeredményben tehát nem sértettük meg a pártfegyelmet, mert az intézőbizottság olyan kérdést akart kebléi uton tárgyalni, ami a nyilvánosságé. A hibát tehát az intézőbizottság követte el. Mert a nagygyűlést nem szabad előkészület nélkül lefolytatni. Ilyen fontos kérdésben nem lehet 5 perc alatt és szónokok befolyása mellett határozni. Ez előzetes megtárgyalást igényel.

Az intézőbizottságnak kezdeményezési joga van. Éppugy a sajtónak is, mert ez nem pártkérdés, ez életkérdés. Életkérdésben pedig minden élőknek joga és kötelessége hozzászólni.

A kezdeményezés a miénk, az intézőbizottságé s a nagy nyilvánosságé. A döntés az erdélyi magyarság egyeteméé, amely a nagygyűlésen fogja akarátát nyilvánítani. És dönteni fog és csak ő dönthet.

Akárhogy döntsön, senkinek se szabad azért duzzogni, ha a döntés nem fog neki tetszeni. Aki ezért haragudni fog és megvonja a magyarság egyetemétől a saját tehetségét, annak nem lesz erkölcsi joga körünkben élni.

És még egyet. Tudjuk kötelességünket és nyitott szemmel figyeljük az életet. S eme munkálkodásra nemcsak alkalmunk, de lehetőségünk is van. De, aki ilyen kis dolgokon lovagol és ezt a nagy kérdést 16 ember ügyének akarja feltüntetni, az nem lát jól és egyáltalán nincs meg benne a kisebbségi fűrgesség és alkalmazkodás.

— Előadás Japánról. Elian Buinea, bukaresti ügyvéd, aki az erdélyi hadifoglyoknak Szibériából való hazaszállítása végett kiküldött bizottságnak annak idején tagja volt, f. hó 26-án, vasárnap fél 5 órai kezdettel előadást tartott a Japánról s a japánok életéről. Beszélt a japán civilizációról, erkölcsről, a budhizmusról, a japánok családi életéről, a harakiriről, a japán művészetről, templomokról és színházról. Az érdekes előadást szép vetített képekkel illusztrálta. A nivós előadást szépszámú közönség nézte végig.

Megválasztották

a dévai iparkamara tisztviselőit.

A választógyűlés. Filimon Aurel és Onițiu Emil lett a két titkár. Az elnökség és a tisztviselők már le is tették az esküt.

A dévai ipar- és kereskedelmi kamara választmánya f. hó 27-én délután 2 órai kezdettel tartotta meg választógyűlését Vulcu Ioan kamarai elnök elnöklétével a vármegyeház nagytermében, valamennyi választmányi tag részvételével. A gyűlésen részt vett dr. Dublesiu György prefektus is miniszteri biztosi minőségben, amelyre állandó jelleggel az 1868 évi 6 t. c. 24 §-a alapján a kereskedelemügyi miniszter nevezte ki.

Két óra után pár perccel Vulcu elnök a prefektus, a választmányi tagok üdvözlésével megnyitja az ülést, majd felhívja a tagok figyelmét arra, hogy az állások betöltésénél ne személyeket nézzenek, hanem a képzettséget és a rátermettséget vegyék figyelembe. Bejelenti, hogy a kereskedelemügyi miniszter az 59485 számú átiratával az elnökség és a választmány tagjainak megválasztását jóváhagyta s dr. Dublesiu György prefektust a kamara mellé miniszteri biztosnak nevezte ki.

Ezután a pénztári állás betöltése következett, amely állásra egyhangulag Chinda Miklós, dévai szabómestert választották meg.

A gyűlés a kamara szabályzatának elkészítésével dr. Balog Endre, aradi iparkamarai titkárt bizza meg, aki a gyűlés jegyzőkönyvét is vezeti.

Vulcu elnök bejelenti, hogy a titkári állásokra beérkezett 19 pályázat felülvizsgálása végett egy bizottság küldendő ki, amely hivatva van felülbírálni, hogy a pályázatok megfelelnek-e a kívánt feltételeknek vagy sem. A bizottság, amelynek tagjai lettek az elnökségen kívül Vulpe Theodor, Groza Livius és Marián M., 5 percnyi visszavonulás után jelenti a gyűlésnek, hogy mindössze 8 pályázat felel meg az előirt feltételeknek. Herbay Eugen kamarai választmányi beltag erre a maga kérvényének elutasító okaira kér felvilágosítást, mire az elnök közli vele, hogy az ő pályázata sem felelt meg. Herbay Eugen erre bejelenti, hogy a felülvizsgáló bizottság eme döntése s a kamara megalakulása körül elkövetett egyéb szabálytalanságok miatt az illetékes fórumokhoz felelősséget fog benyújtani.

A kandidáló bizottság, amely jelen esetben az elnöki tanács, a szabályszerűnek talált 8 pályázat közül első helyen ajánlotta Filimon Aurélt, második helyen Onițiu Emil, harmadik helyen Perian Pétert, negyedik helyen Pisó Aurélt, ötödik helyen Retteghe Bélát.

Ezután kezdetét veszi a névszerinti szavazás, amelynek végeztével elnök jelenti, hogy Filimon Aurel 26 szavazatot, Onițiu szintén 26-ot, Perian Péter 21-et és Retteghe Béla 7 szavazatot kapott. Ennek eredményképpen határozatilag kimondja, hogy a két titkári állásra Filimon Aurel és Onițiu Emil választott meg.

Majd kezdetét veszi a bizottságok tagjainak megválasztása. A központi bizottság beltagjai lettek a kereskedők részéről: Cicei Romulus, Kálmán Lajos, Onițiu és Herbay, az iparosok részéről: Lányi Béla, Luch János, Ujváry Jenő és Hencsilla Miklós. Kültagjai a kereskedők közül Vulpe és Marián, az iparosok közül Marcu és Marlin.

Dél-Amerikába utazik most az egész világ

COSULICH LINE

BUCUREȘTI, Calea Griviței 181. triesti hajóstársaság hajóin.

FIÓKOK: Timișoara

Strada I. C. Brătianu 18.

Arad

Strada Em. nescu 40/a.

Oradea-Mare

Strada Sft. Ladislau 30.

Cernaui

Strada Rom. nă No. 14.

225 9 17

Az ellenőrző bizottság tagjai: Gál Béla, Hirsch László és Gróza Liviusz. A nyugdíj bizottságot nem alakították meg.

A fegyelmi bizottság tagjai: Vulcu, Kohn Ferenc, Albescu Virgil, Baciú, I. Rob, Hollós Antal és Roman.

A választógyűlést az elnök félnegy körül bezárja.

A választógyűlés után hétfőn az elnökség azonnali ülésre ült össze és letette az esküt dr. Dublesiu György miniszteri biztos kezébe. Az újonnan megválasztott titkárok az elnök kezébe tették le az esküt. A titkárokhoz a prefektus magasszárnyalású beszédet intéz és felhívja figyelmüket új állásukkal járó azon kötelességeikre, amelyekkel elsősorban hazájuknak tartoznak.

Az elnökség megállapodik abban, hogy az elnök távollétében az alelnökök fogják helyettesíteni és pedig havonként felváltva. Az első hónapban Albescu Virgil kezdi meg a helyettesítést.

Az elnökség ezután a többi tisztviselőket nevezi ki, és pedig irodaigazgatónak Cseh Lászlót, iktatónak Nádasdy Árpádot, gépirónak Crisán Hortensiót és szolgának Farkas Jánost.

Az elnökség ülése ezután véget ért.

Bár a titkári állásokra beérkezett pályázókát nem ismerjük, megállapítjuk, hogy ugy Filimon Aurél, mint Oniú megválasztása az ipar és kereskedelem szempontjából szerencsésnek mondható, mert mindkettőnek megvan az arra való képzettsége. Hogy a rátermettségük megvan-e, azt a jövő fogja eldönteni. Mi hisszük, hogy megvan s a kamara e két ifjú munkaerővel a ránehezülő munkát kifogástalanul fogja elvégezni.

Wildt József †

A régi rend hatalmas oszlopait városunk társadalmából a halál nap-nap után ragadja el. Wildt József törvényszéki bíró, tanácselnök életének 63-ik évében hosszas szenvedés után múlt hónap 27-én Déván elhunyt.

Wildt József táblabíró 1862 június 7-én született Zalatnán. Iskoláit Offenbányán és Zalatnán, középiskoláit Gyulafehérváron a román. kath. főgimnáziumban végezte, ahol 1882-ben érettségét tett. Az egyetem jogi fakultását Kolozsváron végezte, ahol a jog- és államtudományi vizsgálatot 1886 és 1887-ben tette le.

Tanulmányainak befejezése után azonnal állami szolgálatba lépett s ezzel letette az esküt az örök szegénységre. 1886-tól 1888-ig joggyakornok volt a nagyszabeni törvényszéknél, majd 1890-ig ugyanott aljegyző, míg 1890-ben a dévai járásbíróshoz albiróvá nevezték ki. Ettől kezdve állandóan állami szolgálatban megyénkben volt. A dévai járásbíróshoz a marosillyei járásbíróshoz kerül mint vezetőjárásbíró 1898-ban, majd 1904-ben Dévára helyezik át törvényszéki bírónak s itt működik az imperium változás alkalmával szolgálatban nem töltött egy év figyelmen kívül hagyásával, állandóan most bekövetkezett haláláig. 1911-ben táblabírónak nevezik ki, 1915-ben megkapja a tanácselnöki címet.

Wildt József az igazságos és becsületes, abszolút puritán bíró mintaképe volt. A dévai ügyvédi kamara is koszorúját „a mintabírónak” adta.

38 évi állami szolgálata alatt, amelyből mint bíró megyénkben 34 évet töltött, nem volt egyetlen ember se, aki ne hajolt volna meg Wildt bíró abszolút igazsága előtt. Felfogása és pu-

riánysága nemcsak jogászai körökben, de a kereskedelem, az ipar s egyáltalán a nagyközönség körében fogalomává vált s a magánélet sok összetűzéseivel gyakran keresték fel igazságot kérni tőle. Elmondhatjuk róla, hogy ő maga volt a személtelen igazság, akit sem jobbra, sem balra nem lehetett befolyásolni. Ez eredményezte azt, hogy egész életét szegénységben töltötte s 38 évi állami szolgálat alatt csak a munkával és az igazsággal maradt. Mint bíró a társadalomban semmi más munkát nem vállalhatott, egyedül a munkásbiztosítási választottbírósnak volt elnöke 1908-tól az imperium átvételéig, amikor a választottbíróság megszűnt. Ő vele, aki annyinak osztott igazságot és abszolút igazságot, a sors a legeslegigazságatlanabban bánt el.

Múlt hó 27-én a dévai törvényszék Olariu elnök vezetésével, m. hó 28-án az ügyvédi kamara dr. Pop Jusztin vezetésével és a román. kath. egyháztanács, amelynek Wildt bíró tanácsosa volt, Göllner Károly gondnok vezetésével tartottak a halottjának.

Temetése múlt hó 29-én ment végbe a román. kath. egyház szertartásai szerint, óriási részvét mellett. A menet a gyászháztól a Dobai-uceán ment át s a törvényszék előtt, ahol annyit munkálkodott, pár percre megállt. A sírnál Olariu törvényszéki elnök és Greffiens ügyész mondtak megható beszédet.

Eltemették az igazságos bírót, a régi rend egyik legkiválóbb tagját, a magyarság egyik legtiszteltebb emberét. Ő már nem érzi e kor rettenetes igazságtalanságait.

224 6

— A hiszékenység áldozata. Múlt hó 23-án egy boicai asszony, aki Petrozsényban lakó szüleinek láogatásából érkezett Dévára és Boicára igyekezett, összeakadt Stefan Alexandru csavargóval, aki megígérte neki, hogy szekérral Boicára fogja vinni. Az asszony a szónak hitelt adva, összes csomagjait letette a Korona vendéglőbe és elment a városba magának utazó társakat keresni, hogy az utiköltség annál kevesebbe kerüljön. Stefan Alexandru felhasználva az alkalmat, megfogadta Barabás András bérkocsist és az asszony csomagjaival mint a sajátjával Szántóhalmára ment. A bérkocsisnak két zsák liszttel fizetett s ő maga tovább állott. Az asszony midőn visszatért és észrevette a rászedést, azonnal jelentette a dévai rendőrségnek, amely a nyomozást azonnal megindította s a tettest Piskin, az állomás körül sikerült is lefűlelnie. Az asszony összes holmija megkerült. Az ügyet áttették az ügyészségre.

HIREK.

— Hunyadmegyei jegyzők gyűlése. Hunyadmegyei jegyzői egyesülete f. hó 29-én délelőtt 11 órai kezdettel tartotta meg rendes ülését a vármegyeház nagytermében. Az ülésen résztvett dr. Dublesiu György prefektus és Candrea subprefektus is. Az ülést Datca Dumitru, az egyesület elnöke, marosillyei jegyző nyitotta meg, aki felolvasta jelentését az egyesület eddigi működéséről és bejelentette az elnöki tisztségről való lemondását. Az ülés vezetését erre Motosca Vasilie, kudzsiri jegyző, az egyesület alelnöke vette át ideiglenesen, mivel az elnökválasztást a legközelebbi ülésre hagyták. Ezután megválasztották a romániai jegyzők országos egyesületének november 1-én Kolozsváron megtartandó nagygyűlésre a hunyadmegyei egyesület delegátusait Tanasa piskii, Vladislav bácsii, Motosca kudzsiri és German Simón romoseli jegyzők személyében. A gyűlés foglalkozott még a dévai járás jegyzői karának memorandumával, amely a jegyzők anyagi és jogi helyzetével foglalkozik. Miután még elhatározták, hogy a következő gyűlést egy hónap múlva tartják meg, amelyen a kolozsvári gyűlésről fognak beszámolni, a gyűlés d. u. fél 3 körül véget ért.

— Halálozás. Csernakereszturi Baár Gábor harói földbirtokos életének 61-ik évében múlt hó 25-én hosszas szenvedés után Harón elhunyt. Temetése f. hó 27-én ment végbe nagy részvét mellett.

— A reformáció 407 éves fordulója alkalmából pénteken, múlt hó 31-én este 6 órakor istentisztelet volt a dévai ref. templomban is.

— Freund Leó zongoraművész zongorahangversenyt tart folyó hó 4-én a városi színházban.

— A Magyar Párt nyilatkozata. A Magyar Párt Elnöksége szükségesnek tartja annak hivatalos megállapítását, hogy a múlt hó 18-án Marosvásárhelyen tartott Intéző Bizottsági gyűlésben a direktórium felállítása 16 szavazattal lett elfogadva s csak 2 szavazat volt ellene. Kolozsvár, 1924 okt. 24.

— Amor mozgó hírei. November hó 1-sején, szombaton és vasárnap, 2-án két előadásban a „Sátán fia” című szenzációs amerikai film első részét, míg második részét november hó 3-án, csütörtökön mutatja be az Amor mozgó. Rég nem látott érdekesítő filmben lesz része gyönyörködni a mozilátogató közönségnek. A „Sátán fia” egyike a legizgalmasabb amerikai kalandor filmeknek. 28 felvonásból áll a két rész, mely felvonások mindegyike a legvakmerőbb attrakciókban bővelkedik. Közelebről az Amor mozgó bemutatja „Belfast grófnőjét,” és „A bűnösök,”-et.

— Kilopták a szájából az aranyfogait. Múlt hó 26-án a dévai államrendőrségen egy süketnéma jelentkezett, akitől nagy fáradsággal sikerült megtudni, hogy milyen esetben szándékszik jelentést tenni. A süketnéma, Dregán Ioan Beloc, monori (Besztercenaszódvármegye) lakos Bukarestből Szeben felé utazott. Az uton egy ismeretlen férfi kloroformmal mély álomba merítette s ellopta 20,000 lei készpénzét, három aranygyűrűjét, óráját és láncát és kilopta a szájából a három aranyfogát is. A rendőrség a nyomozást megindította, azonban annak valószínű nem sok eredménye lesz, mivel a tettes nem e környékből való s különben is a süketnéma nem emlékszik a vonásaira.

A háziasszony kedvenc szappanja
a kiadóságában és tisztítóképeségében páratlan

„Szarvas” védjegyű Schicht szappan

— 1925. évi Moravetz karácsonyi zenealbum román és magyar szövegűek, ezenkívül hegedű, cimbalom, fuvola és gitár albumok, ugyszintén az érdekes *Aller képes lapja* egyes számai, valamint *Török Gyula* művész eredeti rézkarcai megérkeztek és kaphatók V. Laufer könyv- és papirkereskedésében, Déván.

— *Urinő ad francia és román órákat Str. Aurel Vlaicu* 19.

— **Felhívás.** Felhivatnak mindazon adózók, akik állami adójukat le nem róták, hogy azt egészben a legrövidebb időn belül fizessék be az alulírott perceptorátnál, ellenesetben az árverések ki lesznek tűzve s hirlapokban közhírré téve. Perceptoratul Urban.

NYILTTÉR.

E rovatban közöltekért nem vállal felelősséget a Szerk.

Köszönetnyilvánítás.

Mindazoknak, kik felejtethetlen férjem elhunytá alkalmával részvétükkel fájdalommat enyhíteni igyekeztek, ezúton mondok hálás köszönetet.

Özv. Szócs Lajosné
Szirbi.

272 1-1

Elsőrendű munkák
készülnek modern

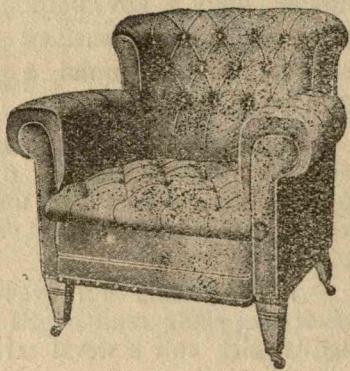
KÁRPITOS-
műhelyemben.

273 1 3

BINDER
KÁROLY

DEVA

Strada Caragiale 8.

Meghívó.

Boicai Takarékpénztár részvényeseit tisztelettel meghívjuk 1924 november hó 18-án d. e. 11 órakor Boicán, Crisana takarékszövetkezetében megtartandó **rendkívüli közgyűlésre.**

TÁRGYSOROZAT:

1. A közgyűlés megalakulása.
2. A felszámoló bizottság jelentése és javaslata a Boicai Takarékpénztár kitörése iránt a cégjegyzékből.

Băița, 1924 október 28.

A felszámoló bizottság.

273 1-1

Convocator.

Prin aceasta avem onoare a convoca acționarii Asociației Ardeleană ca societate Comercială pe acții la

adunare generală extraordinară

care se va ține la 9 Noemvrie 1924 ora 12 a. m. în localul Cassa de Păstrare s. p. a. din Deva.

Diracțiunea Asociația Ardeleană
ca Societate Comercială pe acții.

Obiect:

1. A hotărâ asupra fuzionarea cu întreprinderi „Catarina” fabrica de pâine și paste făinoase soc. pe acții din Deva, și cu Moara cu Sul s. a. din Deva.
 2. Urcarea capitalului.
 3. Modificarea statutelor.
 4. Eventuale propuneri.
- Deva, la 30 Octomvrie 1924.

Conf. §. 22 al statutelor, acțiunile împreună cu cupoanele trebuiesc depuse la cassiera societății, sau la Cassa de Păstrare S. P. A. Deva (Dévai Takarékpénztár Rt.) cel puțin cu 2 zile înainte de adunarea generală 277 1-1

Convocator.

Prin aceasta avem onoare a convoca acționarii Moara cu sul s. a. din Deva la

adunarea generală extraordinară

care se va ține la 9 Noemvrie 1924 ora 1/2 12 a. m. în localul Cassa de Păstrare s. p. a. din Deva.

Diracțiunea.

Obiect:

1. A hotărâ asupra fuzionarea cu Asociația Ardeleană ca societate comercială pe acții din Deva.
 2. Eventuale propuneri.
- Deva, la 30 Octomvrie 1924.

Acțiunile împreună cu cupoanele lor în baza § 22 al statutelor trebuiesc depuse cel puțin cu două zile înainte de adunarea generală la Cassa de Păstrare s. p. a. din Deva, sau la Asociația Ardeleană ca societate comercială pe acții. 276 1 1

Egy épületvásárlásban
és üvegezésben jártas
kereskedősegéd
ki jó kiszolgáló és a
román és német nyelv-
vet bírja, alkalmazást
nyerhet Neumann Izsák
kereskedésébe Fágáraş

Aprított tűzifa
házhöz szállítva
kapható Nuszbaum H. és Fia cégnél.

270 2 3

Convocare

pentru

adunarea generală ordinară

asupra pădurilor segregate și revindicate a Composesoratorilor: Riubarbat, Liva-zeni, Barbateni superior, Uricani pe 16 Noemvrie 1924, ora 10 a. m. în localul băncei „Prima Casa de Păstrare din :: Județul Hunedoara”, Hațeg. ::

Ordin de zi:

1. Deschiderea adunării din partea președintelui.
2. Raportul delegației specială în chestia contractelor încheiate pentru exploatarea materialului lemnos și valorificarea lemnului exploatat.
3. Corigarea și aprobarea listelor compozitorilor.
4. Modificarea statutelor.
5. Verificarea socotelilor din anul 1924.
6. Bugetul general pe anul 1925.
7. Propuneri.

Dacă la adunare nu se vor prezenta membrii suficienți a compozitoratorilor, atunci adunarea se va ține în 30. Noemvrie 1924, ora 10 a. m. în Hațeg, în localul băncei „Prima Casa de Păstrare din Județul Hunedoara” și adunarea această va fi aptă pentru concluziuni valide fără considerare la numărul membrilor prezenți.
Hațeg, la 20 Octomvrie 1924.

Carol Pogány

președintele compozitoratorilor.

271 1 1

Convocator.

Prin aceasta avem onoare a convoca acționarii întreprinderi „CATARINA” fabrica de pâine și paste făinoase soc. pe acții din Deva la

adunarea generală extraordinară

care se va ține la 9 Noemvrie 1924 ora 11 a. m. în localul Cassa de Păstrare s. p. a. din Deva.

Diracțiunea întreprinderi „Catarina”
fabrica de pâine și paste făinoase
s. p. a. din Deva.

Obiect:

1. A hotărâ asupra fuzionarea cu Asociația Ardeleană ca societate comercială pe acții din Deva.
 2. Eventuale propuneri.
- Deva, la 30 Octomvrie 1924. 275 1-1

Conform art. 16 a statutelor: La adunarea generală au drept de vot numai acei acționari, cari cel puțin cu 2 zile înainte de adunarea generală au depus pe lângă revers acțiunile lor la locul numit de diracțiunea în convocare, dacă înaintează reversul președintelui adunării generală prin urmare acțiunile trebuiesc depuse la Casa de Păstrare s. p. a. din Deva.

Eladó 2 vagon

5 1/2 kg.-os sín

gablon

1924 Nov.
hó elsejéig
Cim: a kiadóban.

Eladó: 380.000 leiért egy 250 HP. kazán és egy 120 HP. lokomotív. Mindkettő jó és teljesen működhető állapotban. Érdeklődni lehet DOBRITOIU TEOFIL, Branişca. 268 2 2

263 2 2

Meghívó

a livazenyi, felsőbarbatyeni, urikányi és borbatvizi közbirtokosságok revindikált és segregált erdejét illetőleg az 1924. évi november hó 16-ik napján d. e. 10 órakor Hátszegen a „Hunyadmegyei Első Takarékpénztár” helyiségében tartandó

rendes évi közgyűlésre

Tárgysorozat:

1. Elnöki megnyitó.
2. A speciális bizottság jelentése a fatermek kitermelése és ezen kitermelt fa mennyiségnek értékesítése tárgyában megkötött szerződések tekintetében.
3. A közbirtokossági tagok névjegyzékének kiigazítása és hitelesítése.
4. Alapszabálymódosítás.
5. Az 1924. évi zárszámadások verifikálása.
6. Az 1925. évi költségvetéselőirányzat.
7. Esetleges indítványok.

Ha a közgyűlésen a közbirtokosság tagjai elegendő számban nem jelennek meg, akkor a következő közgyűlés 1924 november hó 30-án d. e. 10 órakor lesz megtartva ugyancsak Hátszegen a „Hunyadmegyei Első Takarékpénztár” helyiségében és ez a közgyűlés a tagok számára való tekintet nélkül határozatképes lesz.

Hátszeg, 1924 október 20.

Pogány Károly

a közbirtokosságok elnöke.